

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే
॥ తృతీయాష్టకే అష్టమః ప్రశ్నః ॥
(అశ్వమేధం - 1)

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
॥ తృతీయాష్టకే అష్టమః ప్రశ్నః ॥
(అశ్వమేధం - 1)

హరిః ఓ(4)ం ।

సాంగ్రహణ్యేష్ట్యా యజతే ।

ఇమాం జనతాగ్ం సంగృహ్ణానీతి ।

ద్వాదశారత్నీ రశనా భవతి ।

ద్వాదశ మాసాః సంవత్సరః ।

సంవత్సరమేవావరుండే ।

మౌజీ భవతి ।

ఊర్ధ్వే ముంజాః ।

ఊర్జమేవావరుండే ।

చిత్రా నక్షత్రం భవతి ।

చిత్రం వా ఏతత్కర్మ ॥ 1 ॥

యదశ్వమేధః సమృద్ధ్యై ।

పుణ్యనామ దేవయజనమధ్యవస్యతి ।

పుణ్యామేవ తేన కీర్తిమభిజయతి ।

అపదాతీనృత్విజః సమావహంత్యా సుబ్రహ్మణ్యాయాః ।

సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై ।

Please let us know of any errors in this text.

కేశశ్మశ్రు వపతే |
 సఖాని నికృంతతే |
 దతో ధావతే |
 స్నాతి |
 అహతం వాసః పరిధత్తే |
 పాపమనోఽపహత్త్యై |
 వాచం యత్వోపవసతి |
 సువర్గస్య లోకస్య గుప్త్యై |
 రాత్రిం జాగరయంత ఆసతే |
 సువర్గస్య లోకస్య సమప్త్యై || 2 ||

కర్మ ధత్తే వంచ చ || 1 ||

చతుష్టయ్య ఆపో భవంతి |
 చతుశ్శఫో వా అశ్వః ప్రాజాపత్యః సమృద్ధ్యై |
 తా దిగ్భ్యః సమాభృతా భవంతి |
 దిక్షు వా ఆపః |
 అన్నం వా ఆపః |
 అద్భ్యో వా అన్నం జాయతే |
 యదేవాద్భ్యోఽన్నం జాయతే |
 తదవరుంధే |

తాసు బ్రహ్మాదనం పచతి ।

రేత ఏవ తద్దధాతి ॥ 3 ॥

చతుశ్శరావో భవతి ।

దిక్ష్యేవ ప్రతితిష్ఠతి ।

ఉభయతో రుక్మౌ భవతః ।

ఉభయత ఏవాస్మిన్రుచం దధాతి ।

ఉద్ధరతి శృతత్వాయ ।

సర్విష్వాన్నవతి మేధ్యత్వాయ ।

చత్వార ఆర్షేయాః ప్రాశ్నంతి ।

దిశామేవ జ్యోతిషి జుహోతి ।

చత్వారి హిరణ్యాని దదాతి ।

దిశామేవ జ్యోతిర్వ్యవరుంధే ॥ 4 ॥

యదాజ్యముచ్చిష్యతే ।

తస్మిన్రశనాం న్యునత్తి ।

ప్రజాపతిర్వా ఓదనః ।

రేత ఆజ్యం ।

యదాజ్యే రశనాం న్యునత్తి ।

ప్రజాపతిమేవ రేతసా సమర్థయతి ।

దర్భమయీ రశనా భవతి ।

బహు వా ఏష కుచరోఽమేధ్యముపగచ్ఛతి ।

యదశ్యః ।

పవి॒త్రం వై ద॒ర్భాః ॥ 5 ॥

యద్ద॑ర్భమ॒యీ ర॒శనా భ॑వతి ।

పు॒నాత్యే॒వైసం ।

పూ॒తమే॒నం మే॒ధ్యమాల॑భతే ।

అశ్వ॑స్య వా ఆ॒ల॒బ్ధస్య మ॒హిమో॑దక్రామత్ ।

స మ॒హర్త్వి॒జః ప్రా॑విశత్ ।

తన్మ॒హర్త్వి॒జాం మ॒హర్త్వి॒క్ష్యం ।

యన్మ॒హర్త్వి॒జః ప్రా॑శ్నంతి ।

మ॒హిమా॑నమే॒వాస్మి॑తద్దధతి ।

అశ్వ॑స్య వా ఆ॒ల॒బ్ధస్య రే॒త ఉ॑దక్రామత్ ।

తథ్సు॒వర్ణ॑గ్ం హి॒రణ్య॑మభవత్ ।

యథ్సు॒వర్ణ॑గ్ం హి॒రణ్యం ద॑దాతి ।

రే॒త ఏ॒వ తద్ద॑ధాతి ।

ఓ॒దనే ద॑దాతి ।

రే॒తో వా ఓ॒దనః ।

రే॒తో హి॒రణ్యం ।

రే॒తస్సై॒వాస్మి॑నే॒తో ద॑ధాతి ॥ 6 ॥

ద॒ధాతి రు॑ంధే ద॒ర్భా అ॑భవ॒ష్టప్తు ॥ 2 ॥

యో వై బ్రహ్మణే దేవేభ్యః ప్రజాపతయే ప్రతిప్రోచ్యాశ్వం మేధ్యం బధ్నాతి ।

ఆ దేవతాభ్యో వృశ్చ్యతే ।

పాపీయాన్భవతి ।

యః ప్రతిప్రోచ్య ।

న దేవతాభ్య ఆవృశ్చ్యతే ।

వసీయాన్భవతి ।

యదాహ ।

బ్రహ్మన్నశ్వం మేధ్యం భంధ్యామి దేవేభ్యః ప్రజాపతయే తేన రాధ్యాసమితి ।

బ్రహ్మ వై బ్రహ్మ ।

బ్రహ్మణ ఏవ దేవేభ్యః ప్రజాపతయే ప్రతిప్రోచ్యాశ్వం మేధ్యం బధ్నాతి ॥ 7 ॥

న దేవతాభ్య ఆవృశ్చ్యతే ।

వసీయాన్భవతి ।

దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవ ఇతి రశనామాదత్తే ప్రసూత్యై ।

అశ్వినోర్బాహుభ్యామిత్యాహ ।

అశ్వినౌ హి దేవానామధ్వర్యూ ఆస్తాం ।

పూష్ణో హస్తాభ్యామిత్యాహ యత్యై ।

వృద్ధం వా ఏతద్యజ్ఞస్య ।

యదయజుష్కేణ క్రియతే ।

ఇమామగృభ్ణన్రశనామృతస్యేత్యధివదతి యజుష్కృత్యై ।

యజ్ఞస్య సమృద్ధ్యై ॥ 8 ॥

తదాహుః |

ద్వాదశారత్నీ రశనా కర్తవ్యా(3) త్రయోదశారత్నీ(3)రితి |

ఋషభో వా ఏష ఋతూనాం |

యథ్సంవత్సరః |

తస్య త్రయోదశో మాసో విష్టవం |

ఋషభ ఏష యజ్ఞానాం |

యదశ్వమేధః |

యథా వా ఋషభస్య విష్టవం |

ఏవమేతస్య విష్టవం |

త్రయోదశమరత్నీగ్ం రశనాయాముపాదధాతి || 9 ||

యథర్షభస్య విష్టవగ్ం సగ్గ్స్కరోతి |

తాదృగేవ తత్ |

పూర్వ ఆయుషి విదధేషు కవ్యేత్యాహ |

ఆయురేవాస్మిందధాతి |

తయా దేవాః సుతమాబభూవురిత్యాహ |

భూతిమేవోపాపర్తతే |

ఋతస్య సామంధ్వరమారపంతీత్యాహ |

సత్యం వా ఋతం |

సత్యేనైవైసమృతేనారభతే |

అభిధా అసీత్యాహ || 10 ||

తస్మా॑ద॒శ్వమే॑ధయా॒జీ స॒ర్వాణి॑ భూ॒తాన్య॑భిభవతి ।

భు॒వ॒న॒మ॒సీ॒త్యా॒హ ।

భూ॒మా॒న॒మే॒వో॒ష్ఠే॒తి ।

యం॒తా॒సీ॒త్యా॒హ ।

యం॒తా॒ర॒మే॒వై॒నం॑ కరోతి ।

ధ॒ర్తా॒సీ॒త్యా॒హ ।

ధ॒ర్తా॒ర॒మే॒వై॒నం॑ కరోతి ।

సో॒ఽగ్నిం॑ వై॒శ్వా॒న॒ర॒మి॒త్యా॒హ ।

అ॒గ్నా॒వే॒వై॒నం॑ వై॒శ్వా॒న॒రే॒ జు॒హోతి॑ ।

సప్ర॑థ॒స॒మి॒త్యా॒హ ॥ 11 ॥

ప్ర॒జ॒యై॒వై॒నం॑ పశు॒భిః ప్ర॑థయతి ।

స్వా॒హా॒కృ॒త ఇ॒త్యా॒హ ।

హో॒మ ఏ॒వా॒స్యై॒షః ।

పృ॒థి॒వ్యా॒మి॒త్యా॒హ ।

అ॒స్మా॒మే॒వై॒నం॑ ప్రతి॒ష్ఠా॒ప॒య॒తి ।

యం॒తా రా॒డ్యం॑తా॒సీ॒ య॒మ॒నో ధ॒ర్తా॒సీ॒ ధ॒రు॒ణ ఇ॒త్యా॒హ ।

రూ॒ప॒మే॒వా॒స్యై॒తస్మ॑హి॒మా॒నం॑ వ్యాచ॒ష్టే ।

కృ॒ష్ణై॒ త్వా క్షే॒మాయ॑ త్వా ర॒య్యై॒ త్వా పో॒షాయ॑ త్వే॒త్యా॒హ ।

ఆ॒శి॒ష॒మే॒వై॒తా॒మా॒శా॒స్తే ।

స్వ॒గా త్వా దే॒వే॒భ్య ఇ॒త్యా॒హ ।

దే॒వే॒భ్య ఏ॒వైన॑గ్గ్ స్వ॒గా క॑రోతి ।
 స్వా॒హా త్వా ప్ర॒జాప॑తయ ఇ॒త్యా॒హ ।
 ప్రా॒జాప॑త్యో వా అ॒శ్వః ।
 యస్యా ఏ॒వ దే॒వతా॑యా ఆల॒భ్యతే॑ ।
 తయై॒వైన॑గ్గ్ స॒మర్థ॑యతి ॥ 12 ॥

బ॒ధ్నాతి స॒మృద్ధ్యా ఉ॒పాద॑ధాత్యసీ॒త్యాహ
 సప్ర॑థస॒మిత్యా॒హ దే॒వేభ్య ఇ॒త్యాహ పంచ॑ చ ॥ 3 ॥

యః పి॒తుర॑ను॒జాయాః పు॒త్రః ।
 స పు॒రస్తా॑న్నయతి ।
 యో మా॒తుర॑ను॒జాయాః పు॒త్రః ।
 స పశ్చా॑న్నయతి ।
 వి॒ష్వంచ॑మే॒వాస్మాత్పా॑స్మానం వి॒వృ॑హతః ।
 యో అ॒ర్వంతం జి॒హ్వాగ్గ్ స॒తి త॒మభ్య॑మీతి వ॒రుణ ఇతి శ్వా॑నం చతు॒రక్షం ప్రసా॑తి ।
 ప॒రో మ॒ర్తః ప॒రః శ్వేతి శున॑శ్చతు॒రక్ష॑స్య ప్రహ॑ంతి ।
 శ్వే॒వ వై పా॒ప్మా భ్రాతృ॑వ్యః ।
 పా॒ప్మాన॑మే॒వాస్య భ్రాతృ॑వ్యగ్గ్ హ॑ంతి ।
 సైధ్ర॒కం ము॒సలం భ॑వతి ॥ 13 ॥

క॒ర్మ క॒ర్మైవా॑స్మై సాధ॑యతి ।
 పాగ్గ్ శ్చ॒లేయో హ॑ంతి ।
 పుగ్గ్ శ్చ॒ల్వాం వై దే॒వాః శుచం॑ న్యద॑ధుః ।

శుచై॒వా॒స్య శుచ॑గ్ం హ॒ంతి॑ ।
 పా॒పా వా ఏ॒తమ్ పు॑తీ॒త్యాహుః॑ ।
 యో॒ఽశ్వ॑మే॒ధేన॑ య॒జత॑ ఇతి॑ ।
 అశ్వ॑స్యాధస్పదముపా॒స్యతి॑ ।
 వజ్రి॑ వా అశ్వః ప్రా॒జాపత్యః॑ ।
 వజ్రే॑ణై॒వ పా॒పానం॑ భ్రాతృ॒వ్యమ॑వక్రామతి ।
 దక్షి॑ణా॒పప్లా॑వయతి ॥ 14 ॥

పా॒పాన॑మే॒వాస్మా॑చ్ఛమలమప॒ ప్లావ॑యతి ।
 ఐ॒షిక॑ ఉ॒దూహో॑ భవతి ।
 ఆయు॒ర్వా ఇ॒షికాః॑ ।
 ఆయు॒రేవాస్మి॑ందధతి ।
 అమృ॒తం వా ఇ॒షికాః॑ ।
 అమృ॒తమే॒వాస్మి॑ందధతి ।
 వే॒తస॑శాఖోపసంబద్ధా భవతి ।
 అ॒ఘ్నయో॑నిర్వా అశ్వః ।
 అ॒ఘ్నజో॑ వే॒తసః॑ ।
 స్వాదే॒వైనం॑ యోనేర్నిర్మి॒మీతే॑ ।
 పుర॑స్తాత్ప్రత్యం॒చమ॑భ్యుదూహతి ।
 పుర॑స్తాదే॒వాస్మి॑న్ప్రతీ॒చ్యమృ॑తం దధాతి ।
 అహం॑ చ॒ త్వం చ॑ వృత్రహ॒న్నితి॑ బ్రహ్మ॒ యజ॑మానస్య హస్తం గృ॒హ్ణాతి॑ ।

బ్రహ్మక్షత్రే ఏవ సందధాతి ।

అభి క్రత్వేంద్ర భూరధజ్మన్నిత్యధ్వర్యుర్యజమానం వాచయత్యభిజిత్యై ॥ 15 ॥

భవతి స్థావయతి మిమితే పంచ చ ॥ 4 ॥

చత్వార ఋత్విజః సముక్షంతి ।

ఆభ్య ఏవైనం చతస్సభ్యో దిగ్భ్యోఽభి సమీరయంతి ।

శతేన రాజపుత్రైః సహాధ్వర్యుః ।

పురస్తాత్ప్రత్యంక్తిష్ఠన్ప్రోక్షతి ।

అనేనాశ్వేన మేధ్యేనేష్టా ।

అయగ్ం రాజా వృత్రం వధ్యాదితి ।

రాజ్యం వా అధ్వర్యుః ।

క్షత్రగ్ం రాజపుత్రః ।

రాజ్యేనైవాస్మిన్వృత్రం దధాతి ।

శతేనా రాజభిరుగ్రైః సహ బ్రహ్మ ॥ 16 ॥

దక్షిణత ఉదంక్తిష్ఠన్ప్రోక్షతి ।

అనేనాశ్వేన మేధ్యేనేష్టా ।

అయగ్ం రాజాఽప్రతిధృష్యోఽస్త్వితి ।

బలం వై బ్రహ్మ ।

బలమరాజోగ్రః ।

బలేనైవాస్మిన్బలం దధాతి ।

శతేన సూతగ్రామణిభిః సహ హోతా ।

పశ్చాత్ప్రాంక్తిష్టనోక్తితి |
 అనేనాశ్వేన మేధ్యేనేష్టా |
 అయగ్ం రాజాఽస్యై విశః || 17 ||

బహుగ్వై బహ్వశ్వాయై బహ్వజావికాయై |
 బహువ్రీహియవాయై బహుమాషతిలాయై |
 బహుహిరణ్యాయై బహుహస్తికాయై |
 బహుదాసపూరుషాయై రయిమత్యై పుష్టిమత్యై |
 బహురాయస్పోషాయై రాజాఽస్త్వితి |
 భూమా వై హోతా |
 భూమా సూతగ్రామణ్యః |
 భూంనైవాస్మిన్నామానం దధాతి |
 శతేన క్షత్తసంగ్రహీతృభిః సహోద్ధాతా |
 ఉత్తరతో దక్షిణా తిష్ఠనోక్తితి || 18 ||

అనేనాశ్వేన మేధ్యేనేష్టా |
 అయగ్ం రాజా సర్వమాయురేత్వితి |
 ఆయుర్వా ఉద్ధాతా |
 ఆయుః క్షత్తసంగ్రహీతారః |
 ఆయుషైవాస్మిన్నాయుర్దధాతి |
 శతగ్ం శతం భవంతి |
 శతాయుః పురుషః శతేంద్రియః |

అ॒యు॒ప్యే॒వేంద్రి॒యే ప్ర॒తి॒తి॒ష్ఠతి॑ ।
 చ॒తు॒శ్శతా॑ భ॒వంతి॑ ।
 చ॒త॒స్రో ది॒శః ।
 ది॒క్షే॒వ ప్ర॒తి॒తి॒ష్ఠతి॑ ॥ 19 ॥

బ్ర॒హ్మ వి॒శ ఉ॒క్షతి॑ ది॒శ ఏ॒కం చ॑ ॥ 5 ॥

యథా॑ వై హ॒వి॒షో గృ॒హీ॒తస్య॑ స్క॒ందతి॑ ।
 ఏ॒వం వా ఏ॒తద॑శ్వస్య స్క॒ందతి॑ ।
 య॒న్ని॒క్తమ॑నా॒లబ్ధ॑ము॒ధ్నుజ॑ంతి ।
 యథో॑క్త్యా అ॒న్వాహ॑ ।
 స॒ర్వహు॑తమే॒వైనం॑ క॒రోత్య॑స్క॒ందాయ॑ ।
 అ॒స్క॒న్నగ్ం॑ హి తత్ ।
 య॒ద్ధు॒తస్య॑ స్క॒ందతి॑ ।
 స॒హస్ర॑మ॒న్వాహ॑ ।
 స॒హస్ర॑స॒మ్మితః॑ సు॒వర్గో లో॒కః ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑భి॒జిత్యై॑ ॥ 20 ॥

యత్ప॑రి॒మితా॑ అను॒బ్రూయాత్ ।
 ప॒రి॒మి॒తమ॑వ॒రుంధీ॑త ।
 అప॑రి॒మితా॑ అ॒న్వాహ॑ ।
 అప॑రి॒మితః॑ సు॒వర్గో లో॒కః ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ స॒మష్ట్యై॑ ।

స్తో॒క్యా జు॒హోతి॑ ।

యా ఏ॒వ వ॒ర్ష్యా ఆ॒పః ।

తా అ॒వరు॑ంధే ।

అ॒స్యాం జు॒హోతి॑ ।

ఇ॒యం వా అ॒గ్నిర్వై॑శ్వా॒నరః॑ ॥ 21 ॥

అ॒స్యామే॒వైనాః॑ ప్ర॒తిష్ఠా॑పయతి ।

ఉ॒వాచ॑ హ ప్ర॒జాప॑తిః ।

స్తో॒క్యాను॒ వా అ॒హమ॑శ్వమే॒ధగ్ం స॒గ్గ్స్థా॑పయామి ।

తేన॑ త॒తః స॒గ్గ్స్థితే॑న చరామీతి ।

అ॒గ్నయే॑ స్వా॒హేత్యా॑హ ।

అ॒గ్నయ॑ ఏ॒వైనం॑ జు॒హోతి॑ ।

సో॒మాయ॑ స్వా॒హేత్యా॑హ ।

సో॒మాయై॑వైనం జు॒హోతి॑ ।

స॒విత్రే॑ స్వా॒హేత్యా॑హ ।

స॒విత్ర॑ ఏ॒వైనం॑ జు॒హోతి॑ ॥ 22 ॥

స॒రస్వ॑త్యై స్వా॒హేత్యా॑హ ।

స॒రస్వ॑త్యా ఏ॒వైనం॑ జు॒హోతి॑ ।

పూ॒ష్టే స్వా॒హేత్యా॑హ ।

పూ॒ష్ట ఏ॒వైనం॑ జు॒హోతి॑ ।

బృ॒హస్ప॑తయే స్వా॒హేత్యా॑హ ।

అ॒స్క॒న్నగ్ం॒ హి తత్ ।

యద్య॒జ్ఞస్య॒ సగ్గ్స్థిత॑స్య స్క॒ందతి ॥ 24 ॥

అభి॑జి॒త్యై వైశ్వా॒నరః॑ స॒విత్ర వీ॒వైనం॑ జుహోతి
వా॒యవ॑ వీ॒వైనం॑ జుహోతి చ్యవతే॒ షట్పు ॥ 6 ॥

ప్ర॒జాప॑తయే త్వా జుష్టం ప్రోక్షామీతి పురస్తాత్ప్రత్యంక్తిష్టన్ప్రోక్షతి ।

ప్ర॒జాప॑తిర్వై దే॒వానా॑మన్నాదో వీ॒ర్యా॑వాన్ ।

అన్నాద్యమే॒వాస్మిన్వి॑ర్యం దధాతి ।

తస్మాద॑శ్వః పశూనామన్నాదో వీ॒ర్యా॑వత్తమః ॥

ఇంద్రా॑గ్నిభ్యాం త్వేతి దక్షిణతః ।

ఇంద్రా॑గ్ని వై దే॒వానా॑మోజిష్ఠా బలిష్ఠా ।

ఓ॒జ ఏ॒వాస్మిన్బ॑లం దధాతి ।

తస్మాద॑శ్వః పశూనామోజిష్ఠో బలిష్ఠః ।

వా॒యవే॑ త్వేతి పశ్చాత్ ।

వా॒యుర్వై దే॒వానా॑మాశుః సారసారి॑తమః ॥ 25 ॥

జవమే॒వాస్మిన్ద॑ధాతి ।

తస్మాద॑శ్వః పశూనామాశుః సారసారి॑తమః ।

విశ్వే॑భ్యస్తా దే॒వేభ్య॑ ఇత్యుత్తరతః ।

విశ్వే॑ వై దే॒వా దే॒వానాం॑ యశస్వి॑తమాః ।

యశ॑ ఏ॒వాస్మిన్ద॑ధాతి ।

తస్మాద॑శ్వః పశూనాం యశస్వి॑తమః ।

దే॒వే॒భ్యస్త్యే॒త్యధస్తాత్ |
 దే॒వా వై దే॒వానా॑మపచితత॒మః |
 అప॑చితిమే॒వాస్మి॑ందధాతి |
 తస్మా॑ద॒శ్వః ప॒శూనా॑మపచితత॒మః || 26 ||

సర్వే॑భ్యస్తా॒స్వ దే॒వే॒భ్య ఇ॒త్యుప॑రిష్టాత్ |
 సర్వే॑ వై దే॒వాస్త్విషి॑మంతో హ॒రస్వి॑నః |
 త్విషి॑మే॒వాస్మిన్ హ॑రో దధాతి |
 తస్మా॑ద॒శ్వః ప॒శూనాం త్విషి॑మాన్ హ॒రస్విత॑మః |
 ది॒వే త్వా॒ఽంత॑రిక్షాయ త్వా పృ॒థివ్యై త్వే॒త్యాహ॑ |
 ఏ॒భ్య ఏ॒వైనం॑ లోకే॒భ్యః ప్రోక్ష॑తి |
 సతే॑ త్వా॒ఽసతే॑ త్వా॒ఽద్భ్యస్తా॒స్వష॑ధీభ్యస్తా॒స్వ వి॒శ్వేభ్యస్తా॒స్వ భూ॑తే॒భ్య ఇ॒త్యాహ॑ |
 తస్మా॑ద॒శ్వమే॑ధయా॒జినగ్ం॑ సర్వా॒ణి భూ॑తాన్యప॒జీవ॑ంతి |
 బ్ర॒హ్మవా॑దినో వదంతి |
 యత్ప్రా॑జాపత్యో॒ఽశ్వః |
 అథ క॑స్మాదే॒నమ॑న్యాభ్యో దే॒వతా॑భ్యో॒ఽపి ప్రోక్ష॑తీతి |
 అశ్వే॑ వై సర్వా దే॒వతా॑ అన్వాయ॒తాః |
 తం యద్విశ్వే॑భ్యస్తా॒స్వ భూ॑తే॒భ్య ఇతి॑ ప్రోక్షతి |
 దే॒వతా॑ ఏ॒వాస్మి॑న్నన్వాయాతయతి |
 తస్మా॑దశ్వే॒ సర్వా దే॒వతా॑ అన్వాయ॒తాః || 27 ||

సా॒రసా॒రిత॑మోపచితత॒మః ప్రా॒జాప॑త్యో॒ఽశ్వః పంచ॑ చ || 7 ||

యథా వై హవిషో గృహీతస్య స్కందతి |
 ఏవం వా ఏతదశ్వస్య స్కందతి |
 యత్యోక్షీతమనాలబ్ధముద్భృజంతి |
 యదశ్వచరితాని జుహోతి |
 సర్వహుతమేవైనం కరోత్యస్కందాయ |
 అస్కన్నగ్ం హి తత్ |
 యద్ధుతస్య స్కందతి |
 ఈంకారాయ స్వాహేంకృతాయ స్వాహేత్యాహ |
 ఏతాని వా అశ్వచరితాని |
 చరితైరేవైనగ్ం సమర్థయతి || 28 ||

తదాహుః |
 అనాహుతయో వా అశ్వచరితాని |
 నైతా హోతవ్యా ఇతి |
 అథో ఖల్వాహుః |
 హోతవ్యా ఏవ |
 అత్ర వాచైవం విద్వానశ్వమేధగ్ం సగ్గస్థాపయతి |
 యదశ్వచరితాని జుహోతి |
 తస్మాద్ధోతవ్యా ఇతి |
 బహిర్థా వా ఏనమేతదాయతనాద్దధాతి |
 భ్రాతృవ్యమస్మై జనయతి || 29 ||

య॒స్యా॒నా॒య॒తనే॑న్య॒త్రాగ్నే॒రాహు॑తీర్జుహోతి ।
 సా॒వి॒త్రి॒యా ఇ॒ష్ట్యాః పు॒రస్తా॑ద్విష్ట॒కృతః॑ ।
 ఆహ॑వనీ॒యేన్య॑చరితాని జుహోతి ।
 ఆ॒య॒తన॑ ఏ॒వాస్యా॑హుతీర్జుహోతి ।
 నా॒స్మై భ్రా॑తృ॒వ్యం జ॑నయతి ।
 తదా॑హుః ।

య॒జ్ఞము॒ఖేయ॑జ్ఞము॒ఖే హో॑త॒వ్యాః ।
 య॒జ్ఞస్య॑ క్ల॒ష్ట్యై ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యాను॑ఖ్యాత్యా ఇతి ।
 అథో॑ ఖ॒ల్వాహుః॑ ॥ 30 ॥

య॒ద్యజ్ఞ॑ము॒ఖే య॑జ్ఞము॒ఖే జు॑హుయాత్ ।
 ప॒శుభి॑ర్యజమా॒నం వ్య॑ర్థయేత్ ।
 అ॒వ సు॒వర్గాల్లో॒కాత్పద్యే॑త ।
 పా॒పీయాం॑ధ్వాదితి ।
 స॒కృదే॒వ హో॑త॒వ్యాః ।
 న య॑జమా॒నం ప॒శుభి॑ర్వ్యర్థయతి ।
 అ॒భి సు॒వర్గం లో॒కం జ॑యతి ।
 న పా॒పీయా॑న్భవతి ।
 అ॒ష్టాచ॑త్వారిగ్ంశతమశ్వరూపాణి జుహోతి ।
 అ॒ష్టాచ॑త్వారిగ్ంశదక్షరా జగతీ ।

జా॒గతో॑ఽశ్వః ప్రా॒జాప॑త్యః స॒మృద్ధ్యై॑ ।
 ఏ॒కమ॑తిరి॒క్తం జు॑హోతి ।
 తస్మా॑దే॒కః ప్ర॒జాస్వ॑ర్థుకః ॥ 31 ॥

అ॒ర్థయ॑తి జన॒యతి॑ ఖ॒ల్వాహు॑ర్జగ॒తీ త్రి॑ణి చ ॥ 8 ॥

వి॒భూర్మాత్రా॑ ప్ర॒భూః పిత్రే॑త్యాహ ।
 ఇ॒యం వై మాతా॑ ।
 అ॒సౌ పితా॑ ।
 ఆ॒భ్యామే॒వైనం॑ పరి॒దదా॑తి ।
 అశ్వో॑ఽసి హ॒యోఽసీ॑త్యాహ ।
 శాస్త్యే॒వైన॑మే॒తత్ ।
 తస్మా॑చ్ఛి॒ష్టాః ప్ర॒జా జా॑యంతే ।
 అత్యో॑ఽసీత్యాహ ।
 తస్మా॑దశ్వః స॒ర్వాన్పు॒శూన॑త్యేతి ।
 తస్మా॑దశ్వః స॒ర్వేషాం॑ ప॒శూనా॑గ్ శై॒ష్ఠ్యం గ॑చ్ఛతి ॥ 32 ॥

ప్ర యశః శై॒ష్ఠ్యమా॑ప్నోతి ।
 య ఏ॒వం వేద॑ ।
 న॒రోఽన్య॑ర్వాఽసి స॒ప్తిర॑సి వా॒ఙ్యసీ॑త్యాహ ।
 రూ॒పమే॒వాస్మై॑తస్మ॒హిమా॑నం వ్యాచ॑ష్టే ।
 యయు॑ర్నామా॒సీత్యా॑హ ।
 ఏ॒తద్వా॑ అశ్వ॒స్య ప్రి॒యం నా॑మధే॒యం ।

ప్రి॒యే॒ణై॒వైనం॑ నా॒మధే॑యేనాభి॒వద॑తి ।

తస్మా॑దప్యామి॒త్రో సంగ॑త్య ।

నా॒మ్నా చే॑ద్ధ్వయే॒తే ।

మి॒త్రమే॒వ భ॑వ॒తః ॥ 33 ॥

ఆది॒త్యానాం॑ ప॒త్వాన్వి॒హిత్యా॑హ ।

ఆది॒త్యానే॒వైనం॑ గమ॒యతి॑ ।

అగ్న॑యే స్వా॒హా స్వా॒హేంద్రాగ్ని॒భ్యామి॑తి పూ॒ర్వహో॑మాంజు॒హోతి॑ ।

పూ॒ర్వ ఏ॒వ ద్వి॒షంతం॑ బ్రా॒తృవ్య॑మతి॒క్రామ॑తి ।

భూ॒రసి॑ భు॒వే త్వా భ॑వ్యా॒య త్వా భ॑వి॒ష్యతే॑ త్వే॒త్యుధ్ను॑జతి స॒ర్వత్వా॑య ।

దే॒వా ఆ॒శాపా॑లా ఏ॒తం దే॒వేభ్యో॑శ్వం మే॒ధాయ॑ ప్రోక్షి॒తం గో॒పాయ॑తే॒త్యాహ॑ ।

శ॒తం వై త॑ల్ప్య రా॒జపు॒త్రా దే॒వా ఆ॒శాపా॑లాః ।

తే॒భ్య ఏ॒వైనం॑ పరి॒దదా॑తి ।

ఈ॒శ్వరో॑ వా అ॒శ్వః ప్ర॑ము॒క్తః పరాం॑ పరా॒వతం॑ గం॒తోః ।

ఇ॒హ ధృ॑తిః స్వా॒హేహ॑ విధృ॒తిః స్వా॒హేహ॑ రం॒తిః స్వా॒హేహ॑ రమ॒తిః స్వా॒హేతి॑ చ॒త్రఘ్న॑

ప॒థ్ను జు॑హోతి ॥ 34 ॥

ఏ॒తా వా అ॒శ్వస్య॑ బంధ॒నం ।

తాభి॑రే॒వైనం॑ బధ్నా॒తి ।

తస్మా॑దశ్వః ప్ర॑ము॒క్తో బంధ॑నమాగచ్ఛ॒తి ।

తస్మా॑దశ్వః ప్ర॑ము॒క్తో బంధ॑నం న జ॒హోతి॑ ।

రా॒ష్ట్రం వా అ॒శ్వమే॑ధః ।

రా॒ష్ట్రే ఖ॒లు వా ఏ॒తే వ్యా॒యచ్ఛంతే॑ ।
 యే॒శ్వం మే॒ధ్యగ్ం రక్ష॑ంతి ।
 తే॒షాం య ఉ॒దృచం గచ్ఛ॑ంతి ।
 రా॒ష్ట్రాదే॒వ తే రా॒ష్ట్రం గచ్ఛ॑ంతి ।
 అథ॒ య ఉ॒దృచం న గచ్ఛ॑ంతి ॥ 35 ॥

రా॒ష్ట్రాదే॒వ తే వ్యవ॑చ్ఛిద్యంతే ।
 పరా॒ వా ఏ॒ష సి॑చ్యతే ।
 యో॒బలో॒శ్వమే॒ధేన॑ యజ॑తే ।
 యద॒మిత్రా అ॒శ్వం విందే॑రన్ ।
 హ॒న్యేతా॑స్య యజ్ఞః ।
 చతు॒శ్శతా॑ రక్ష॑ంతి ।
 యజ్ఞ॒స్యాఘా॑తాయ ।
 అథా॒న్యమా॑నీయ ప్రోక్షే॑యుః ।
 సైవ తతః॑ ప్రా॒యశ్చిత్తిః॑ ॥ 36 ॥

గచ్ఛ॑ంతి భవ॑తః పథ్య॑ జుహో॑తి న గచ్ఛ॑ంతి నవ॑ చ ॥ 9 ॥

ప్ర॒జాప॑తిరకామయతాశ్వమే॒ధేన॑ యజే॑యేతి ।
 న తపో॑తప్యత ।
 తస్య॑ తే॒పాన॑స్య ।
 సప్తా॑త్మనో దే॒వతా॑ ఉద॑క్రామన్ ।
 సా దీ॒క్షాభ॑వత్ ।

స ఏ॒తాని॑ వై॒శ్వదే॒వాన్య॑పశ్యత్ |
 తాన్య॑జుహోత్ |
 తైర్వై స దీ॒క్షామ॑వారుంధ |
 యద్వై॒శ్వదే॒వాని॑ జుహోతి |
 దీ॒క్షామే॒వ తై॒ర్యజ॑మానోఽవ॑రుంధే || 37 ||

సప్త॑ జుహోతి |
 సప్త॑ హి తా దే॒వతా॑ ఉద॒క్రామ॑న్ |
 అన్వ॑హం జుహోతి |
 అన్వ॑హమే॒వ దీ॒క్షామ॑వారుంధే |
 త్రీ॒ణి వై॒శ్వదే॒వాని॑ జుహోతి |
 చత్వా॑ర్యోద్గ్ర॒హణా॑ని |
 సప్త॑ సంప॑ద్యంతే |
 సప్త॑ వై శీర్ష॑ణ్యాః ప్రా॒ణాః |
 ప్రా॒ణా దీ॒క్షా |
 ప్రా॒ణైరే॒వ ప్రా॒ణాం దీ॒క్షామ॑వారుంధే || 38 ||

ఏక॑విగ్ంశతిం వై॒శ్వదే॒వాని॑ జుహోతి |
 ఏక॑విగ్ంశతిర్వై దే॒వలో॑కాః |
 ద్వాద॑శ మా॒సాః పంచ॑ర్త॒వః |
 త్రయ॑ ఇమే లో॒కాః |
 అసా॑వాదిత్య ఏక॑విగ్ంశః |

ఏ॒ష సు॑వ॒ర్గో లో॒కః ।
 తద్దై॑వ్యం క్ష॒త్రం ।
 సా శ్రీః ।
 తద్భృ॑ద్భస్య వి॒ష్టప॑మ్ ।
 తద్ధన్వో॑రాజ్యముచ్యతే ॥ 39 ॥

త్రిగ్ం॑శతమౌద్గహ॒ణానీ॑ జుహోతి ।
 త్రిగ్ం॑శదక్షరా విరాట్ ।
 అన్నం॑ విరాట్ ।
 విరాజై॑వాన్నాద్యమవరుంధే ।
 త్రే॒ధా వి॒భజ్య॑ దే॒వతాం॑ జుహోతి ।
 త్ర్యా॒వృతో॑ వై దే॒వాః ।
 త్ర్యా॒వృత॑ ఇ॒మే లో॒కాః ।
 ఏ॒షాం లో॒కానా॑మా॒ప్త్యై ।
 ఏ॒షాం లో॒కానాం॑ క్ల॒ప్త్యై ।
 అప॑ వా ఏ॒తస్మాత్ప్రా॒ణాః క్రా॑మంతి ॥ 40 ॥

యో దీ॒క్షామ॑తిరే॒చయ॑తి ।
 సప్తా॑హం ప్ర॒చర॑ంతి ।
 సప్త॑ వై శీర్ష॒ణ్యాః ప్రా॒ణాః ।
 ప్రా॒ణా దీ॒క్షా ।
 ప్రాణై॑రే॒వ ప్రా॒ణాందీ॒క్షామ॑వరుంధే ।

పూర్ణాహుతిముత్తమాం జుహోతి |
 సర్వం వై పూర్ణాహుతిః |
 సర్వమేవాహ్నోతి |
 అథో ఇయం వై పూర్ణాహుతిః |
 అస్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి || 41 ||

రుంధే ప్రాణాందీక్షామవరుంధ ఉచ్యతే క్రామంతి తిష్ఠతి || 10 ||

ప్రజాపతిరశ్వమేధమసృజత |
 తగ్ం సృష్టం న కించనోదయచ్ఛత్ |
 తం వైశ్వదేవాన్యేవోదయచ్ఛన్ |
 యద్వైశ్వదేవాని జుహోతి |
 యజ్ఞస్యోద్యత్యై |
 స్వాహోఽధిమాధీతాయ స్వాహా |
 స్వాహోఽధీతం మనసే స్వాహా |
 స్వాహా మనః ప్రజాపతయే స్వాహా |
 కాయ స్వాహా కస్మై స్వాహా కతమస్మై
 స్వాహేతి ప్రాజాపత్యే ముఖ్యే భవతః |
 ప్రజాపతిముఖాభిరేవైనం దేవతాభిరుద్యచ్ఛత్ || 42 ||

అదిత్యై స్వాహోఽదిత్యై మహ్యై స్వాహోఽదిత్యై సుమృడీకాయై స్వాహేత్యాహ |
 ఇయం వా అదితిః |
 అస్యా ఏవైనం ప్రతిష్ఠాయోద్యచ్ఛత్ |

స॒ర॒స్వ॒త్యై॒ స్వా॒హా॒ స॒ర॒స్వ॒త్యై॒ బృ॒హ॒త్యై॒ స్వా॒హా॒ స॒ర॒స్వ॒త్యై॒

పా॒వ॒కా॒యై॒ స్వా॒హే॒త్యా॒హ॒ |

వా॒గ్వై॒ స॒ర॒స్వ॒తీ॒ |

వా॒చై॒వై॒న॒ము॒ద్య॒చ్ఛతే॒ |

పూ॒ష్టే॒ స్వా॒హా॒ పూ॒ష్టే॒ ప్ర॒ప॒థ్యా॒య॒ స్వా॒హా॒ పూ॒ష్టే॒ న॒రం॑ధి॒షా॒య॒ స్వ॒హే॒త్యా॒హ॒ |

ప॒శ॒వో॒ వై॒ పూ॒షా॒ |

ప॒శు॒భి॒రే॒వై॒న॒ము॒ద్య॒చ్ఛతే॒ |

త్వ॒ష్టే॒ స్వా॒హా॒ త్వ॒ష్టే॒ తు॒రీ॒పా॒య॒ స్వా॒హా॒ త్వ॒ష్టే॒ పు॒రు॒రూ॒పా॒య॒ స్వా॒హే॒త్యా॒హ॒ |

త్వ॒ష్టా॒ వై॒ ప॒శూ॒నాం॑ మి॒థు॒నా॒నాగ్ం॑ రూ॒ప॒కృ॒త్ |

రూ॒ప॒మే॒వ॒ ప॒శు॒షు॒ దధా॑తి |

అ॒థో॒ రూ॒పై॒రే॒వై॒న॒ము॒ద్య॒చ్ఛతే॒ |

వి॒ష్ట॒వే॒ స్వా॒హా॒ వి॒ష్ట॒వే॒ ని॒ఖు॒ర్య॒పా॒య॒ స్వా॒హా॒ వి॒ష్ట॒వే॒ ని॒భూ॒య॒పా॒య॒ స్వా॒హే॒త్యా॒హ॒ |

య॒జ్ఞో॒ వై॒ వి॒ష్టుః॑ |

య॒జ్ఞా॒యై॒వై॒న॒ము॒ద్య॒చ్ఛతే॒ |

పూ॒ర్ణా॒హు॒తి॒ము॒త్త॒మాం॑ జు॒హోతి॑ |

ప్ర॒త్యు॒త్త॒భ్యై॒ స॒య॒త్వా॒య॒ || 43 ||

య॒చ్ఛతే॑ పు॒రు॒రూ॒పా॒య॒ స్వా॒హే॒త్యా॒హా॒ష్టా॑ చ॒ || 11 ||

సా॒వి॒త్ర॒మ॒ష్టాక॑పాలం ప్రా॒తర్ని॒ర్వ॒పతి॑ |

అ॒ష్టాక్ష॑రా గాయత్రీ |

గా॒య॒త్రం॑ ప్రా॒తస్స॑వ॒నం॑ |

ప్రాతస్స॒వనాదే॒వైనం॑ గాయ॒త్రియాశ్చ॑ంద॒సోఽధి॑ నిర్మి॒మితే॑ ।
 అథో॑ ప్రాతస్స॒వనమే॒వ తేనా॑ప్నోతి ।
 గాయ॒త్రిం ఛందః॑ ।
 సవి॒త్రే ప్ర॑సవి॒త్ర ఏకా॑దశకపాలం మధ్యంది॒నే ।
 ఏకా॑దశాక్షరా త్రి॒ష్టుప్ ।
 త్రై॒ష్టుభం॑ మాధ్యంది॒నగ్ం స॑వనం ।
 మాధ్యంది॒నాదే॒వైనగ్ం॑ స॒వనాత్తై॒ష్టుభశ్చ॑ంద॒సోఽధి॑ నిర్మి॒మితే॑ ॥ 44 ॥

అథో॑ మాధ్యంది॒నమే॒వ స॑వనం తేనా॑ప్నోతి ।
 త్రి॒ష్టుభం॑ ఛందః ।
 సవి॒త్ర ఆ॒సవి॒త్రే ద్వా॑దశకపాలమపరా॒హ్ణే ।
 ద్వా॑దశాక్షరా జగ॒తీ ।
 జాగ॑తం తృతీయస॒వనం॑ ।
 తృతీయస॒వనాదే॒వైనం॑ జగ॑త్యాశ్చంద॒సోఽధి॑ నిర్మి॒మితే॑ ।
 అథో॑ తృతీయస॒వనమే॒వ తేనా॑ప్నోతి ।
 జగ॑తీం ఛందః ।
 ఈ॒శ్వరో॑ వా అ॒శ్వః ప్ర॑ము॒క్తః ప॑రాం పరావ॒తం గం॑తోః ।
 ఇ॒హ ధృ॒తిః స్వా॒హేహ॑ విధృ॒తిః స్వా॒హేహ॑ రం॒తిః స్వా॒హేహ॑ రమ॒తిః
 స్వా॒హేతి॑ చ॒తస్త్ర॑ ఆహు॒తిర్జుహోతి॑ ॥ 45 ॥

చ॒తస్త్రో॑ ది॒శః ।
 దిగ్భి॒రే॒వైనం॑ పరిగృ॒హ్ణాతి॑ ।

ఆశ్వ॑త్థో ప్ర॒జో భ॑వతి |
 ప్ర॒జాప॑తిర్దే॒వేభ్యో ని॑లాయత |
 అశ్వో॑ రూపం కృ॒త్వా |
 సోఽశ్వ॑త్థే సం॒వధ్ను॑రమతిష్ఠత్ |
 తదశ్వ॑త్థస్యాశ్వ॑త్థత్వం |
 యదాశ్వ॑త్థో ప్ర॒జో భ॑వతి |
 స్వ ఏ॒వైనం॒ యోనౌ॒ ప్రతి॑ష్ఠాపయతి || 46 ||

త్రిష్టుభశ్చందసోఽధి నిర్మిమితే జుహోతి నవ చ || 12 ||

ఆ బ్ర॒హ్మ॑న్బ్రా॒హ్మణో॑ బ్ర॒హ్మ॑వర్చ॒సీ జా॑యతామి॒త్యాహ॑ |
 బ్రా॒హ్మ॑ణ ఏ॒వ బ్ర॒హ్మ॑వర్చ॒సం ద॑ధాతి |
 తస్మా॑త్పురా బ్రా॒హ్మణో॑ బ్ర॒హ్మ॑వర్చ॒స్యజా॑యత |
 ఆఽస్మి॑న్రాష్ట్రే రా॒జస్య॑ ఇ॒షవ్యః॑ శూ॒రో మహా॑రథో జా॑యతామి॒త్యాహ॑ |
 రా॒జస్య॑ ఏ॒వ శౌర్యం॑ మ॒హిమా॑నం దధాతి |
 తస్మా॑త్పురా రా॒జస్య॑ ఇ॒షవ్యః॑ శూ॒రో మహా॑రథోఽజా॑యత |
 దోగ్ధీ॑ ధే॒నురి॑త్యాహ |
 ధే॒న్వామే॒వ పయో॑ దధాతి |
 తస్మా॑త్పురా దోగ్ధీ॑ ధే॒నుర॑జాయత |
 వో॒థాఽన॑డ్వాని॒త్యాహ॑ || 47 ||

అన॑డుహ్యే॒వ వీ॒ర్యం॑ దధాతి |
 తస్మా॑త్పురా వో॒థాఽన॑డ్వాన॒జాయత॑ |

ఆశుః సప్తిరిత్యాహ |
 అశ్వ ఏవ జవం దధాతి |
 తస్మాత్పురాఽఽశురశ్వోఽజాయత |
 పురంధిర్యోషేత్యాహ |
 యోషిత్యేవ రూపం దధాతి |
 తస్మాద్ద్వి యువతిః ప్రియా భావుకా |
 జిష్ణూ రథేష్టా ఇత్యాహ |
 ఆ హ వై తత్ర జిష్ణూ రథేష్టా జాయతే || 48 ||

యత్రైతేన యజ్ఞేన యజంతే |
 సభేయో యువేత్యాహ |
 యో వై పూర్వవయసీ |
 స సభేయో యువా |
 తస్మాద్యువా పుమాన్ప్రియో భావుకః |
 ఆఽస్య యజమానస్య వీరో జాయతామిత్యాహ |
 ఆ హ వై తత్ర యజమానస్య వీరో జాయతే |
 యత్రైతేన యజ్ఞేన యజంతే |
 నికామే నికామే నః పర్జన్యో వర్షత్విత్యాహ |
 నికామే నికామే హ వై తత్ర పర్జన్యో వర్షతి |
 యత్రైతేన యజ్ఞేన యజంతే |
 ఫలిన్యో న ఓషధయః పచ్యంతామిత్యాహ |

ఫ॒లి॒న్యో హ॒ వై త॒త్రోష॑ధయః ప॒చ్యంతే॑ ।
 య॒త్రైతే॑న॒ య॒జ్ఞేన॒ య॒జంతే॑ ।
 యోగ॑క్షే॒మో నః క॒ల్పతా॒మిత్యా॑హ ।
 క॒ల్పతే॑ హ॒ వై తత్ర॑ ప్ర॒జాభ్యో యోగ॑క్షే॒మః ।
 య॒త్రైతే॑న॒ య॒జ్ఞేన॒ య॒జంతే॑ ॥ 49 ॥

అ॒న॒న్యాని॑త్యా॒హ జా॒యతే॑ వ॒ర్షతి॑ స॒ప్త చ॑ ॥ 13 ॥

ప్ర॒జాప॑తి॒ర్దేవే॑భ్యో య॒జ్ఞాన్వ్యాది॑శత్ ।
 స ఆత్మ॑న్న॒శ్వమే॑ధమధ॒త్ర ।
 తం దే॒వా అ॒బ్రువ॑న్ ।
 ఏష॒ వావ॑ య॒జ్ఞః ।
 యద॑శ్వమే॒ధః ।
 అప్యే॒వ నోఽత్రా॑స్త్వి॒తి ।
 తేభ్య॑ ఏ॒తాన॑న్న॒హోమా॒న్ప్రాయ॑చ్ఛత్ ।
 తాన॑జు॒హోత్ ।
 తైర్వై స దే॒వాన॑ప్రీ॒ణాత్ ।
 యద॑న్న॒హోమా॒ంజు॒హోతి॑ ॥ 50 ॥

దే॒వానే॒వ తై॒ర్యజ॑మా॒నః ప్రీ॒ణాతి॑ ।
 ఆజ్యే॑న॒ జు॒హోతి॑ ।
 అగ్నే॑ర్వా ఏ॒తద్రూ॒పం ।
 యదా॑జ్యం ।

యదాజ్యేన జుహోతి |
 అగ్నిమేవ తత్ప్రీణాతి |
 మధునా జుహోతి |
 మహత్త్యై వా ఏతద్దేవతాయై రూపం |
 యన్మధు |
 యన్మధునా జుహోతి || 51 ||

మహతీమేవ తద్దేవతాం ప్రీణాతి |
 తండులైర్జుహోతి |
 వసూనాం వా ఏతద్రూపం |
 యత్తండులాః |
 యత్తండులైర్జుహోతి |
 వసూనేవ తత్ప్రీణాతి |
 పృథుక్కైర్జుహోతి |
 రుద్రాణాం వా ఏతద్రూపం |
 యత్పృథుకాః |
 యత్పృథుక్కైర్జుహోతి || 52 ||

రుద్రానేవ తత్ప్రీణాతి |
 లాజైర్జుహోతి |
 ఆదిత్యానాం వా ఏతద్రూపం |
 యల్లాజాః |

య॒ల్లా॒జైర్జు॒హోతి॑ ।
 ఆది॒త్యానే॒వ త॒త్ప్రీ॒ణాతి॑ ।
 క॒రంబైర్జు॒హోతి॑ ।
 వి॒శ్వేషాం॑ వా ఏ॒తద్దే॒వానాగ్ం॑ రూ॒పం ।
 య॒త్క॒రంబాః॑ ।
 య॒త్క॒రంబైర్జు॒హోతి॑ ॥ 53 ॥

వి॒శ్వానే॒వ తద్దే॒వాన్ప్రీ॒ణాతి॑ ।
 ధా॒నాభిర్జు॒హోతి॑ ।
 స॒క్షత్రా॒ణాం వా ఏ॒తద్రూ॒పం ।
 య॒ద్ధా॒నాః ।
 య॒ద్ధా॒నాభిర్జు॒హోతి॑ ।
 స॒క్షత్రా॒ణ్యేవ త॒త్ప్రీ॒ణాతి॑ ।
 స॒క్తుభిర్జు॒హోతి॑ ।
 ప్ర॒జాప॑తే॒ర్వా ఏ॒తద్రూ॒పం ।
 య॒థ్స॒క్తవః॑ ।
 య॒థ్స॒క్తుభిర్జు॒హోతి॑ ॥ 54 ॥

ప్ర॒జాప॑తి॒మేవ త॒త్ప్రీ॒ణాతి॑ ।
 మ॒సూ॒స్యైర్జు॒హోతి॑ ।
 స॒ర్వాసాం॑ వా ఏ॒తద్దే॒వతానాగ్ం॑ రూ॒పం ।
 య॒న్మ॒సూ॒స్యాని॑ ।

యన్మసూస్యైర్జుహోతి |
 సర్వా ఏవ తద్దేవతాః ప్రీణాతి |
 ప్రియంగుతండులైర్జుహోతి |
 ప్రియాంగా హ వై నామైతే |
 ఏతైర్వై దేవా అశ్వస్యాంగాని సమదధుః |
 యత్ప్రియంగుతండులైర్జుహోతి |
 అశ్వస్యైవాంగాని సందధాతి |
 దశాన్నాని జుహోతి |
 దశాక్షరా విరాట్ |
 విరాటృధ్నుస్యాన్నాద్యస్యావరుద్వై || 55 ||

జుహోతి మధునా జుహోతి పృథుక్వైర్జుహోతి కరంభైర్జుహోతి
 సక్తుభిర్జుహోతి ప్రియంగుతండులైర్జుహోతి చత్వారి చ || 14 ||

అన్నహోమానాజ్యేనాగ్నేర్మధునా తండులైః పృథుక్వైర్లాజైః
 కరంభైర్థానాభిః సక్తుభిర్మసూస్యైః ప్రియంగుతండులైర్దశాన్నాని ద్వాదశ ||

ప్రజాపతిరశ్వమేధమస్మజత |
 తగ్ం సృష్టగ్ం రక్షాగ్స్యజిఘాగ్ంసన్ |
 స ఏతాన్ప్రజాపతిర్నక్తగ్ం హోమాసపశ్యత్ |
 తానజుహోత్ |
 తైర్వై స యజ్ఞాద్రక్షాగ్స్యపాహన్ |
 యన్సక్తగ్ంహోమాంజుహోతి |

యజ్ఞాదే॒వ తై॒ర్యజ॑మా॒నో రక్షా॑గ్న్యపహంతి ।

ఆజ్యే॑న జుహోతి ।

వజ్రో॑ వా ఆజ్యం ।

వజ్రే॑ణై॒వ యజ్ఞాద్రక్షా॑గ్న్యపహంతి ॥ 56 ॥

ఆజ్యస్య॑ ప్రతిపదం కరోతి ।

ప్రాణో॑ వా ఆజ్యం ।

ముఖ॑త ఏ॒వాస్య॑ ప్రా॒ణం ద॑ధాతి ।

అన్న॑హోమాంజుహోతి ।

శరీ॑రవదే॒వాప॑రుంధే ।

వ్యత్యా॑సం జుహోతి ।

ఉభ॑యస్యావరుధ్యై ।

నక్తం॑ జుహోతి ।

రక్ష॑సామపహత్యై ।

ఆజ్యే॑నాంతతో జుహోతి ॥ 57 ॥

ప్రాణో॑ వా ఆజ్యం ।

ఉభ॑యత ఏ॒వాస్య॑ ప్రా॒ణం ద॑ధాతి ।

పుర॑స్తాచ్చోపరిష్ఠాచ్చ ।

ఏక॑స్మై స్వాహేత్యాహ ।

అస్మి॑న్నే॒వ లో॒కే ప్రతి॑తిష్ఠతి ।

ద్వాభ్యా॑గ్ స్వాహేత్యాహ ।

అముష్మిన్నే॒వ లో॒కే ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి ।
 ఉ॒భయో॑రే॒వ లో॒కయోః॑ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి ।
 అస్మి॑గ్గ్ శ్చా॒ముష్మి॑గ్గ్ శ్చ ।
 శతా॑య స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 శతా॑యర్వై పు॒రుషః॑ శత॒వీర్యః॑ ।
 ఆయు॑రే॒వ వీ॒ర్యమ॑వరుంధే ।
 సహ॑స్రాయ స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 ఆయు॑ర్వై సహ॒స్రం ।
 ఆయు॑రే॒వావ॑రుంధే ।
 సర్వ॑స్మై స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 అప॑రిమి॒తమే॑వా॒వరుంధే॑ ॥ 58 ॥

ఏ॒వ య॒జ్ఞాద్ర॒క్షాగ్న్య॑ప॒హంత్య॑ంతతో జు॒హోతి॑
 శతా॑య స్వా॒హేత్యా॑హ సప్త॒ చ ॥ 15 ॥

ప్ర॒జాప॑తిం వా ఏ॒ష ఈ॑ఘ॒తీత్యా॑హుః ।
 యో॒శ్వమే॑ధే॒న య॑జ॒త ఇతి॑ ।
 అధో॑ ఆ॒హుః ।
 సర్వా॑ణి భూ॒తానీ॑తి ।
 ఏక॑స్మై స్వా॒హేత్యా॑హ ।
 ప్ర॒జాప॑తిర్వా ఏ॒కః ।
 తమే॑వాప్నోతి ।

ఏకస్మై స్వాహా ద్వాభ్యాగ్ స్వాహేత్యభిపూర్వమాహుతీర్జుహోతి |
 అభిపూర్వమేవ సువర్గం లోకమేతి |
 ఏకోత్తరం జుహోతి || 59 ||

ఏకవదేవ సువర్గం లోకమేతి |
 సంతతం జుహోతి |

సువర్గస్య లోకస్య సంతత్యై |
 శతాయ స్వాహేత్యాహ |
 శతాయుర్వై పురుషః శతవీర్యః |
 ఆయురేవ వీర్యమవరుంధే |
 సహస్రాయ స్వాహేత్యాహ |
 ఆయుర్వై సహస్రం |
 ఆయురేవావరుంధే |

అయుతాయ స్వాహా నియుతాయ స్వాహా ప్రయుతాయ స్వాహేత్యాహ || 60 ||

త్రయ ఇమే లోకాః |
 ఇమానేవ లోకానవరుంధే |
 అర్బుదాయ స్వాహేత్యాహ |
 వాగ్వా అర్బుదం |
 వాచమేవావరుంధే |
 న్యర్బుదాయ స్వాహేత్యాహ |
 యో వై వాచో భూమా |

తస్మ్యర్బుదం ।

వాచ ఏవ భూమానమవరుంధే ।

సముద్రాయ స్వాహేత్యాహ ॥ 61 ॥

సముద్రమేవాప్నోతి ।

మధ్యాయ స్వాహేత్యాహ ।

మధ్యమేవాప్నోతి ।

అంతాయ స్వాహేత్యాహ ।

అంతమేవాప్నోతి ।

పరార్థాయ స్వాహేత్యాహ ।

పరార్థమేవాప్నోతి ।

ఉషసే స్వాహా వ్యుష్ట్యై స్వాహేత్యాహ ।

రాత్రిర్వా ఉషాః ।

అహర్వ్యుష్టైః ।

అహోరాత్రే ఏవావరుంధే ।

అథో అహోరాత్రయోరేవ ప్రతితిష్ఠతి ।

తా యదుభయార్ద్ధివా వా నక్తం వా జుహుయాత్ ।

అహోరాత్రే మోహయేత్ ।

ఉషసే స్వాహా వ్యుష్ట్యై స్వాహోదేష్యతే స్వాహోద్యతే స్వాహేత్యసుదితే జుహోతి ।

ఉదితాయ స్వాహా సువర్గాయ స్వాహా లోకాయ స్వాహేత్యుదితే జుహోతి ।

అహోరాత్రయోరవ్యతిమోహయ ॥ 62 ॥

వికో॒త్తరం॑ జు॒హోతి॑ ప్ర॒యుతా॑య॒ స్వాహే॑త్యాహ స॒ముద్రా॑య॒
స్వాహే॑త్యాహహర్వ్య॒ష్టిః సప్త॑ చ ॥ 16 ॥

వి॒భూర్మాత్రా॑ ప్ర॒భూః పిత్రే॑త్యశ్వనామాని॑ జు॒హోతి॑ ।
ఉ॒భయో॑రే॒వైనం॑ లోక॑యోర్నామధే॒యం గమ॑యతి ।
ఆ॒యనా॑య స్వా॒హా ప్రా॑యణా॒య స్వాహే॑త్యుద్ధ్రా॒వాంజు॑హోతి ।
సర్వ॑మే॒వైనమ॑స్క॒న్నగ్ం సు॒వర్గం లోకం॑ గమ॑యతి ।
అగ్న॑యే స్వా॒హా సోమా॑య స్వాహేతి పూర్వ॑హోమాంజు॑హోతి ।
పూర్వ॑ ఏ॒వ ద్వి॒షంతం॑ భ్రాతృ॑వ్యమతిక్రామతి ।
పృ॒థి॒వ్యై స్వాహా॑ఽంతరి॒క్షాయ॑ స్వాహే॑త్యాహ ।
యథా॑ యజు॑రే॒వైతత్ ।
అగ్న॑యే స్వా॒హా సోమా॑య స్వాహేతి పూర్వ॑దీక్షా జు॒హోతి॑ ।
పూర్వ॑ ఏ॒వ ద్వి॒షంతం॑ భ్రాతృ॑వ్యమతిక్రామతి ॥ 63 ॥

పృ॒థి॒వ్యై స్వాహా॑ఽంతరి॒క్షాయ॑ స్వాహే॑త్యేకవిగ్ంశినీం దీక్షాం జు॒హోతి॑ ।
ఏక॑విగ్ంశతిర్వై దే॒వలో॑కాః ।
ద్వాద॑శ మా॒సాః పంచ॑ర్త॒వః ।
త్రయ॑ ఇ॒మే లో॑కాః ।
అసా॑వాదిత్య ఏక॑విగ్ంశః ।
ఏష సు॑వర్గో లోకః ।
సు॒వర్గ॑స్య లోక॑స్య సమ॑ష్ట్యై ।
భువో॑ దే॒వానాం॑ కర్మ॑ణేత్యృతుదీక్షా జు॒హోతి॑ ।

ఋ॒తూ॒నే॒వా॒స్మై॑ క॒ల్ప॒యతి॑ ।

అ॒గ్నయే॑ సా॒వహా॑ వా॒యవే॑ సా॒వహే॑తి జు॒హోత్య॑నంతరి॒త్యై ॥ 64 ॥

అ॒ర్వా॒జ్యజ్ఞః॑ సం॒క్రామ॑త్వి॒త్యాప్తి॑ర్జు॒హోతి॑ ।

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑ప్త్యై ।

భూ॒తం భ॑వ్యం భవి॒ష్యది॑తి ప॒ర్యాప్తి॑ర్జు॒హోతి॑ ।

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ ప॒ర్యాప్త్యై॑ ।

ఆ మే॑ గృ॒హ భ॑వంత్వి॒త్యాభూ॑ర్జు॒హోతి॑ ।

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑భూ॒త్యై ।

అ॒గ్నినా॑ తపో॒ఽన్వభ॑వది॒త్యను॑భూ॒ర్జుహోతి॑ ।

సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యా॑ను॒భూత్యై॑ ।

సా॒వహా॑ఽఽధి॒మాధీ॑తాయ సా॒వహే॑తి సమ॒స్తాని॑ వైశ్వదే॒వాని॑ జు॒హోతి॑ ।

సమ॒స్తమే॑వ ద్వి॒షంతం॑ భ్రా॒తృ॒వ్యమ॑తి॒క్రామ॑తి ॥ 65 ॥

ద॒ధ్యుః సా॒వహా॑ హ॒నూభ్యాగ్ సా॒వహే॑త్యంగ॒హోమాం॑జు॒హోతి॑ ।

అంగే॑ అంగే॑ వై పు॒రుష॑స్య పా॒ప్మోప॑శ్లిష్టుః ।

అంగా॑దంగాదే॒వైనం॑ పా॒ప్మన॑స్తే॒న ము॑ంచతి ।

అంజ్యే॑తాయ సా॒వహా॑ కృ॒ష్ణాయ॑ సా॒వహా॑ శ్వే॒తాయ॑ సా॒వహే॑త్యశ్వ॒రూపా॑ణి జు॒హోతి॑ ।

రూ॒పైరే॒వైనగ్ం॑ సమ॒ర్థయ॑తి ।

ఓ॒షధీ॑భ్యః సా॒వహా॑ మూ॒లేభ్యః॑ సా॒వహే॑త్యో॒షధి॑హో॒మాంజు॑హోతి ।

ద్వయో॑ వా ఓ॒షధ॑యః ।

పుష్పే॑భ్యో॒ఽన్యః॑ ఫలం గృ॒హ్ణాంతి॑ ।

మూలేభ్యోఽన్యః ।

తా ఏవోభయీరవరుంధే ॥ 66 ॥

వనస్పతిభ్యః స్వాహేతి వనస్పతిహోమాంజుహోతి ।

ఆరణ్యస్యాన్నాద్యస్యావరుధ్యై ।

మేషస్త్యా పచత్తైరవత్విత్యపావ్యాని జుహోతి ।

ప్రాణా వై దేవా అపావ్యాః ।

ప్రాణానేవావరుంధే ।

కూప్యాభ్యః స్వాహోఽద్యుః స్వాహేత్యపాగ్ం హోమాంజుహోతి ।

అఘ్న వా ఆపః ।

అన్నం వా ఆపః ।

అద్భ్యో వా అన్నం జాయతే ।

యదేవాద్భ్యోఽన్నం జాయతే ।

తదవరుంధే ॥ 67 ॥

పూర్వదీక్షా జుహోతి పూర్వ ఏవ ద్విషంతం భ్రాతృవ్యమతిక్రామత్యనంతరిత్యై
క్రామతి రుంధే జాయత ఏకం చ ॥ 17 ॥

అంభాగ్ంసి జుహోతి ।

అయం వై లోకోఽంభాగ్ంసి ।

తస్య వసవోఽధిపతయః ।

అగ్నిర్జ్యోతిః ।

యదంభాగ్ంసి జుహోతి ।

ఇ॒మమే॑వ లో॒కమ॑వరుంధే ।
 వ॒సూ॒నాగ్ం సా॑యుజ్యం గచ్ఛతి ।
 అగ్నిం జ్యోతి॑రవరుంధే ।
 నభాగ్ం॑సి జుహోతి ।
 అంత॑రిక్షం వై నభాగ్ం॑సి ॥ 68 ॥

తస్య॑ రుద్రా అధి॑పతయః ।
 వాయు॑ర్జ్యోతిః ।
 యన్మ॑హాగ్ం॑సి జుహోతి ।
 అంత॑రిక్షమే॒వావ॑రుంధే ।
 రుద్రా॑ణాగ్ం సా॑యుజ్యం గచ్ఛతి ।
 వాయుం జ్యోతి॑రవరుంధే ।
 మహాగ్ం॑సి జుహోతి ।
 అసౌ వై లో॒కో మహాగ్ం॑సి ।
 తస్యా॑దిత్యా అధి॑పతయః ।
 సూర్యో జ్యోతిః॑ ॥ 69 ॥

యన్మ॑హాగ్ం॑సి జుహోతి ।
 అము॑మే॒వ లో॒కమ॑వరుంధే ।
 ఆది॑త్యానాగ్ం సా॑యుజ్యం గచ్ఛతి ।
 సూర్యం జ్యోతి॑రవరుంధే ।
 నమో॑ రాజ్ఞే నమో॑ వరు॑ణాయేతి య॒వ్యాని॑ జుహోతి ।

అ॒న్నాద్య॑స్యా॒వరు॑ద్యై |
 మ॒యో॒భూర్వా॑తో అ॒భి వా॑తూ॒స్రా ఇతి॑ గ॒వ్యాని॑ జుహోతి |
 ప॒శూనా॑మ॒వరు॑ద్యై |
 ప్రా॒ణాయ॑ స్వా॒హో వ్యా॒నాయ॑ స్వా॒హేతి॑ సంతతి॒హోమాం॑జుహోతి |
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ సంత॒త్యై || 70 ||

సి॒తాయ॑ స్వా॒హోఽసి॑తాయ॒ స్వా॒హేతి॑ ప్ర॒ముక్తి॑ర్జుహోతి |
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ ప్ర॒ముక్త్యై॑ |
 పృ॒థి॒వ్యై స్వా॒హోఽంత॑రి॒క్షాయ॑ స్వా॒హేత్యా॑హ |
 య॒థా య॑జురే॒వైతత్ |
 ద॒త్వతే॑ స్వా॒హోఽదంత॑కాయ॒ స్వా॒హేతి॑ శరీ॒రహో॑మాంజుహోతి |
 పి॒తృలో॑కమే॒వ తై॒ర్యజ॑మానో॒వరు॑ంధే |
 క॒న్త్యా యు॑నక్తి స త్వా యు॑నక్తి॒తి పరి॑ధీన్ యు॑నక్తి |
 ఇ॒మే వై లో॒కాః పరి॑ధయః |
 ఇ॒మానే॑వా॒స్మై లో॒కాన్ యు॑నక్తి |
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ సమ॒ప్త్యై || 71 ||

యః ప్రా॒ణతో య॑ ఆత్మ॒దా ఇతి॑ మ॒హిమా॑నో జుహోతి |
 సు॒వర్గో॑ వై లో॒కో మ॒హాః |
 సు॒వర్గమే॑వ తా॒భ్యాం లో॒కం య॑జమానో॒వరు॑ంధే |
 ఆ బ్ర॒హ్మ॑న్బ్రా॒హ్మణో॑ బ్ర॒హ్మ॑వర్చ॒సీ జాయ॑తామి॒తి సమ॑స్తాని
 బ్ర॒హ్మ॑వర్చ॒సాని॑ జుహోతి |

బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॑సమే॒వ తై॒ర్యజ॑మా॒నోఽవ॑రుంధే ।
 జ॒జ్ఞ బీ॒జమి॒తి జు॒హోత్య॑నంతరి॒త్యై ।
 అ॒గ్నయే॑ స॒మన॑మత్పృ॒థివ్యై॑ స॒మన॑మది॒తి స॒న్నతి॑హో॒మాంజు॑హోతి ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్య॑ స॒న్నత్యై॑ ।
 భూ॒తాయ॑ స్వా॒హా భ॑విష్యతే స్వా॒హేతి॑ భూ॒తాభ॑వ్యో హో॒మా జు॑హోతి ।
 అ॒యం వై లో॒కో భూ॑తం ॥ 72 ॥

అ॒సౌ భ॑విష్యత్ ।
 అ॒నయో॑రే॒వ లో॒కయోః॑ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి ।
 స॒ర్వస్యా॑ష్ట్యై ।
 స॒ర్వస్యా॑వరు॒ద్ధ్యై ।
 య॒దక్రం॑దః ప్ర॒థమం॑ జా॒యమా॑న ఇ॒త్యశ్వ॑స్తోమీ॒యం జు॑హోతి ।
 స॒ర్వస్యా॑ష్ట్యై ।
 స॒ర్వస్య॑ జి॒త్యై ।
 స॒ర్వమే॒వ తేనా॑ప్నోతి ।
 స॒ర్వం జ॑యతి ।
 యోఽశ్వ॑మే॒ధేన॑ య॒జతే॑ ॥ 73 ॥

య ఉ॑ చై॒నమే॒వం వేద॑ ।
 య॒జ్ఞగ్ం ర॒క్షాగ్ం॑స్యజి॒ఘాగ్ం॑సన్ ।
 స ఏ॒తాన్ప్ర॑జాప॒తిర్నక్త॑గ్ంహో॒మాన॑పశ్యత్ ।
 తాన॑జుహోత్ ।

తైర్వై స యజ్ఞాద్రక్షాగ్స్యపాహన్న్ |
 యస్సక్తగ్ంహోమాంజుహోతి |
 యజ్ఞాదేవ తైర్యజమానో రక్షాగ్స్యపహంతి |
 ఉషసే స్వాహా వ్యుష్ట్యై స్వాహేత్యంతతో జుహోతి |
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై || 74 ||

వై సభాగ్ంసి సూర్యో జ్యోతిః సంతత్యై
 సమష్ట్యై భూతం యజతే నవ చ || 18 ||

ఏకయాపో వైకాదశినీ వా |
 అన్యేషాం యజ్ఞానాం యూపా భవంతి |
 ఏకవిగ్ంశిన్యశ్వమేధస్య |
 సువర్గస్య లోకస్యాభిజిత్యై |
 బైల్వో వా ఖాదిరో వా పాలాశో వా |
 అన్యేషాం యజ్ఞక్రతూనాం యూపా భవంతి |
 రాజ్జుదాల ఏకవిగ్ంశత్యరత్నిరశ్వమేధస్య |
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై |
 నాన్యేషాం పశూనాం తేజన్యా అవద్యంతి |
 అవద్యంత్యశ్వస్య || 75 ||

పాప్మా వై తేజనీ |
 పాప్మనోఽపహత్యై |
 ప్లక్షశాఖాయామన్యేషాం పశూనామవద్యంతి |

వే॒త॒స॒శా॒ఖా॒యా॒మ॒శ్వ॑స్య |
 అ॒ష్టు॒యో॒ని॒ర్వా॒ అ॒శ్వః॑ |
 అ॒ష్టు॒జో వే॒త॒సః॑ |
 స్వ ఏ॒వా॒స్య యో॒నా॒వప॑ద్యతి |
 యూ॒పే॒షు గ్రా॒ంయా॒న్పశూ॑న్నియుంజంతి |
 ఆ॒రో॒కే॒ష్వా॒ర॒ణ్యాం॑ధారయంతి |
 ప॒శూ॒నాం వ్యా॒వృ॑త్యై |
 ఆ గ్రా॒ంయా॒న్పశూ॑న్లభంతే |
 ప్రా॒ర॒ణ్యాం॑ధృజంతి |
 పా॒పృ॒నోఽప॑హత్యై || 76 ||

అ॒శ్వ॑స్య వ్యా॒వృ॑త్యై త్రి॒ణి చ॑ || 19 ||

రా॒జ్ఞాదా॑లమగ్నిష్ఠం మి॒నోతి॑ |
 భ్రూ॒ణహ॑త్యా॒యా అ॒పహ॑త్యై |
 పౌ॒తు॒ద్ర॒వావ॑భితో భవతః |
 పు॒ణ్య॑స్య గంధ॒స్యావ॑రుద్యై |
 భ్రూ॒ణహ॑త్యామే॒వాస్మా॑దపహత్య |
 పు॒ణ్యే॒న గంధే॑నోభయతః పరి॒గృ॑హ్ణాతి |
 ష॒డై॒ర్బల్॒వా భ॑వంతి |
 బ్ర॒హ్మ॑వర్చ॒నస్యా॑వరుద్యై |

షట్టాదిరాః |

తేజసోఽవరుద్యై || 77 ||

షట్పాలాశాః |

సోమపీఠస్యావరుద్యై |

ఏకవిగ్ంశతిః సంపద్యంతే |

ఏకవిగ్ంశతిర్వై దేవలోకాః |

ద్వాదశ మాసాః పంచర్తవః |

త్రయ ఇమే లోకాః |

అసావాదిత్య ఏకవిగ్ంశః |

ఏష సువర్గో లోకః |

సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై |

శతం పశవో భవంతి || 78 ||

శతాయుః పురుషః శతేంద్రియః |

ఆయుష్యేవేంద్రియే ప్రతితిష్ఠతి |

సర్వం వా అశ్వమేధ్యాప్నోతి |

అపరిమితా భవంతి |

అపరిమితస్యావరుద్యై |

బ్రహ్మవాదినో వదంతి |

కస్మాధ్వుత్యాత్ |

దక్షిణతోఽన్యేషాం పశూనామవద్యంతి |

ఉత్త॑రతో॒ఽశ్వ॑స్యేతి॑ ।

వారు॑ణో వా అశ్వః॑ ॥ 79 ॥

ఏ॒షా వై వరు॑ణస్య దిక్ ।

స్వా॒యామే॒వాస్య॑ ది॒శ్యవ॑ద్యతి ।

యది॑తరే॒షాం ప॒శూనా॑మవద్యతి ।

శతదే॑వత్యం తేనా॑పరుంధే ।

చి॒తేఽగ్నా॑వధి॒వైతసే॑ కఠే॒ఽశ్వం చి॑నోతి ।

అ॒ఘ్నయో॑నిర్వా అశ్వః ।

అ॒ఘ్నజో॑ వే॒తసః॑ ।

స్వ ఏ॒వైనం॑ యోనౌ ప్రతి॑ష్ఠాపయతి ।

పుర॑స్తాత్ప్రత్యం॒చం తూ॒పరం చి॑నోతి ।

పశ్చా॑త్ప్రాచీ॒నం గో॒మృగం॑ ॥ 80 ॥

ప్రా॒ణాపా॒నావే॒వాస్మిం॑ధ్యం॒యంచౌ॑ దధాతి ।

అశ్వం॑ తూ॒పరం గో॒మృగ॑మితి సర్వ॒హుత ఏ॒తాంజు॑హోతి ।

ఏ॒షాం లో॒కానా॑మభిజిత్యై ।

ఆత్మ॑నాభి॒జుహో॑తి ।

సాత్మా॑నమే॒వైన॑గ్ం సత॒నుం క॑రోతి ।

సాత్మా॑ము॒ష్మిన్లో॑కే భవతి ।

య ఏ॒వం వే॑ద ।

అథో॑ వసో॒రేవ ధా॒రాం తేనా॑పరుంధే ।

ఇ॒లు॒వ॒ర్దా॒య॒ సా॒వహో॑ బ॒లి॒వ॒ర్దా॒య॒ సా॒వహే॑త్యాహ |
 సం॒వ॒థ్స॒రో వా॑ ఇ॒లు॒వ॒ర్దః॑ |
 ప॒రి॒వ॒థ్స॒రో బ॒లి॒వ॒ర్దః॑ |
 సం॒వ॒థ్స॒రాదే॑వ ప॒రి॒వ॒థ్స॒రాదా॑యురవరుంధే |
 ఆ॒యురే॑వాస్మిందధాతి |
 తస్మా॑దశ్వమే॒ధయా॑జి జ॒రసా॑ వి॒స్రసా॑ఽముం లో॒కమే॑తి || 81 ||

తే॒జసా॑ఽవరు॒ద్వై భ॒వంత్యశో॑ గో॒మృగ॑మి॒లువ॒ర్దశ్చ॒త్వారి॑ చ || 20 ||

ఏ॒కవి॒గ్ంశో॑ఽగ్నిర్భవతి |
 ఏ॒కవి॒గ్ంశః॑ స్తోమః |
 ఏ॒కవి॒గ్ంశతి॑ర్యూపాః |
 యథా॑ వా అ॒శ్వా వర్ష॑భా వా వృ॒షాణః॑ సగ్గ్స్ఫురేరన్న |
 ఏ॒వమే॑తథ్స్తో॒మాః సగ్గ్స్ఫు॑రంతే |
 యదే॑కవి॒గ్ంశాః॑ |
 తే యథ్స॑మృచ్ఛేరన్న |
 హ॒న్యేతా॑స్య య॒జ్ఞః |
 ద్వాద॑శ ఏ॒వాగ్నిః॑ స్యాది॒త్యాహుః॑ |
 ద్వాద॑శః స్తోమః || 82 ||

ఏ॒కాద॑శ యూ॒పాః |
 యద్ద్వా॑దశో॒ఽగ్నిర్భవ॑తి |
 ద్వాద॑శ మా॒సాః సం॒వ॒థ్స॒రః |

సం॒వ॒భృ॒రే॒ణై॒వా॒స్మా॒ అ॒న్న॒మ॒వ॒రు॒ంధే॑ ।

య॒ద్ద॒శ యూ॒పా భ॒వ॒ంతి॑ ।

ద॒శా॒క్ష॒రా వి॒రాట్ ।

అ॒న్నం వి॒రాట్ ।

వి॒రాజై॒వా॒న్నాద్య॒మ॒వ॒రు॒ంధే॑ ।

య ఏ॒కాద॒శః ।

స్త॒న ఏ॒వా॒స్యై సః ॥ 83 ॥

దు॒హ ఏ॒వైనాం॑ తే॒న ।

తదా॑హుః ।

యద్ద్వా॒దశో॑ఽగ్నిః స్యాద్ద్వా॒దశః స్తోమ ఏ॒కాద॒శ యూ॒పాః ।

యథా॑ స్థూ॒రిణా॑ యాయాత్ ।

తాదృ॑క్షత్ ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశ ఏ॒వాగ్నిః స్యాది॑త్యాహుః ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశః స్తోమః॑ ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశతి॒ర్యూ॒పాః ।

యథా॑ ప్ర॒ష్టిభి॒ర్యాతి॑ ।

తాదృ॑గే॒వ తత్ ॥ 84 ॥

యో వా అ॒శ్వమే॒ధే తి॒స్రః కకు॒భో వేద॑ ।

కకు॒ద్ధ రా॒జ్ఞాం భ॒వతి॑ ।

ఏ॒కవి॒గ్ంశో॑ఽగ్నిర్భ॒వతి॑ ।

ఏకవిగ్ంశః స్తోమః |
 ఏకవిగ్ంశతిర్యూపాః |
 ఏతా వా అశ్వమేధే తిన్రః కకుభః |
 య ఏవం వేద |
 కకుద్ధ రాజ్ఞాం భవతి |
 యో వా అశ్వమేధే త్రిణి శిర్షాణి వేద |
 శిరో హ రాజ్ఞాం భవతి |
 ఏకవిగ్ంశోఽగ్నిర్భవతి |
 ఏకవిగ్ంశః స్తోమః |
 ఏకవిగ్ంశతిర్యూపాః |
 ఏతాని వా అశ్వమేధే త్రిణి శిర్షాణి |
 య ఏవం వేద |
 శిరో హ రాజ్ఞాం భవతి || 85 ||

ద్వాదశః స్తోమః స ఏవ తచ్చిరో హ రాజ్ఞాం భవతి షట్పు || 21 ||

దేవా వా అశ్వమేధే పవమానే |
 సువర్గం లోకం స ప్రాజానన్ |
 తమశ్వః ప్రాజానాత్ |
 యదశ్వమేధేఽశ్వేన మేధ్యేనోదంచో బహిష్పవమానగ్ం సర్పంతి |
 సువర్గస్య లోకస్య ప్రజ్ఞాత్యై |
 న వై మనుష్యః సువర్గం లోకమంజసా వేద |

అశ్వో వై సువర్గం లోకమంజసా వేద |
 యదుద్గాతోద్గాయేత్ |
 యథాక్షేత్రజ్ఞోఽన్యేన పథా ప్రతిపాదయేత్ |
 తాదృక్తత్ || 86 ||

ఉద్గాతారమపరుద్ధ్య |
 అశ్వముద్గీథాయ వృణీతే |
 యథా క్షేత్రజ్ఞోఽంజసా నయతి |
 ఏవమేవైనమశ్వః సువర్గం లోకమంజసా నయతి |
 పుచ్చమన్వారభంతే |
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై |
 హిం కరోతి |
 సామైవాకః |
 హిం కరోతి |

ఉద్గీథ ఏవాస్య సః || 87 ||

వడబా ఉపరుంధంతి |
 మిథునత్వాయ ప్రజాత్యై |
 అథో యథోపగాతార ఉపగాయంతి |
 తాదృగేవ తత్ |
 ఉదగాసీదశ్వో మేధ్య ఇత్యాహ |
 ప్రాజాపత్యో వా అశ్వః |

ప్ర॒జాప॑తిరుద్ధీ॒ధః |
 ఉ॒ద్ధీ॒ధమే॒వావ॑రుంధే |
 అథో॑ బు॒క్సామ॑యోరే॒వ ప్ర॑తి॒తిష్ఠ॑తి |
 హి॒రణ్యే॑నోపాక॑రోతి |
 జ్యోతి॑ర్వై హి॒రణ్యం॑ |
 జ్యోతి॑రే॒వ ము॑ఖతో ద॒ధాతి॑ |
 య॒జమా॑నే చ ప్ర॒జాసు॑ చ |
 అథో॑ హి॒రణ్యజ్యోతి॑రే॒వ య॑జమా॒నః సు॒వర్గం॑ లోక॑మేతి || 88 ||

తథ్న ఉపాకరోతి చత్వారి చ || 22 ||

పు॒రుషో॑ వై య॒జ్ఞః |
 య॒జ్ఞః ప్ర॒జాప॑తిః |
 యద॑శ్వే పశూ॑న్నియుంజంతి |
 య॒జ్ఞాదే॑వ తద్య॒జ్ఞం ప్ర॑యుంక్తే |
 అ॒శ్వం తూ॑పరం గోమృ॑గం |
 తాన॑గ్నిష్ఠ ఆల॑భతే |
 సేనా॑ముఖమే॒వ తథ్న॑గ్గీ॒శ్యతి॑ |
 తస్మా॑ద్రాజముఖం భీ॒ష్మం భా॑వుకం |
 ఆగ్నే॑యం కృ॒ష్ణగ్రీ॑వం పుర॑స్తా॒ల్లలా॑టే |
 పూ॒ర్వాగ్ని॑మే॒వ తం కు॑రుతే || 89 ||

తస్మాత్పూర్వాగ్నిం పురస్తాథ్వాపయంతి ।
 పౌష్ణమన్వంచం ।
 అన్నం వై పూషా ।
 తస్మాత్పూర్వాగ్నావాహార్యమాహరంతి ।
 ఐంద్రాపౌష్ణముపరిష్టాత్ ।
 ఐంద్రో వై రాజన్యోఽన్నం పూషా ।
 అన్నాద్యేనైవైనముభయతః పరిగృహ్ణాతి ।
 తస్మాద్రాజన్యోఽన్నాదో భావుకః ।
 ఆగ్నేయౌ కృష్ణగ్రీవౌ బాహువోః ।
 బాహువోరేవ వీర్యం ధత్తే ॥ 90 ॥

తస్మాద్రాజన్యో బాహుబలీ భావుకః ।
 త్వాష్ట్రా లోమశసక్థౌ సక్థ్యోః ।
 సక్థ్యోరేవ వీర్యం ధత్తే ।
 తస్మాద్రాజన్యః ఊరుబలీ భావుకః ।
 శితిపృష్ఠౌ బార్హస్పత్యౌ పృష్ఠే ।
 బ్రహ్మవర్చసమేవోపరిష్టాద్ధత్తే ।
 అథో కవచే ఏవైతే అభితః పర్యూహతే ।
 తస్మాద్రాజన్యః సన్నద్ధో వీర్యం కరోతి ।
 ధాత్రే పృషోదరమధస్తాత్ ।
 ప్రతిష్ఠామేవైతాం కురుతే ।

అథో ఇ॒యం వై ధా॒తా |
 అ॒స్మామే॒వ ప్ర॒తితి॒ష్ఠతి |
 సౌ॒ర్యం బ॒లక్షం పు॒చ్ఛే |
 ఉ॒ద్ధేధమే॒వ తం కు॑రుతే |
 తస్మా॒దుద్ధే॒ధం భ॒యే ప్ర॒జా అ॒భిస॑గ్గీశ్రయంతి || 91 ||

కు॒రుతే ధ॒త్తే కు॒రుతే పంచ॑ చ || 23 ||

సాంగ్ర॒హణ్యా చ॑తుష్టయో॒ యో వై యః పి॒తుశ్చ॒త్వారో యథా॑
 ని॒క్తం ప్ర॒జాప॑తయే త్వా యథా ప్రోక్షితం విభూరాహ
 ప్ర॒జాప॑తిరకామయతాఽశ్వమేధేన ప్రజాపతిర్న కించ న
 సా॒వి॒త్రమా॒బ్రహ్మ॑న్ప్రజాపతిర్దేవేభ్యః ప్రజాపతి రక్షాగ్ంసి
 ప్ర॒జాప॑తిమీఘతి విభూరశ్వనామాన్యంభాగ్స్యేకయాపో
 రా॒జ్ఞుదా॑లమేకవిగ్ంశో దేవాః పురుషస్తయోవిగ్ంశతిః || 23 ||

సాంగ్ర॒హణ్యా తస్మా॑దశ్వమేధయాజీ యత్పరిమితా
 యద్య॒జ్ఞము॒ఖే యో దీ॒క్షాం దే॒వానే॒వ త్రయ॑ ఇమే సితాయ
 ప్రా॒ణాఽపా॒నావే॒వాస్మి॑ంతస్మాద్రాజన్య ఏకనవతిః || 91 ||

సాంగ్ర॒హణ్యా సగ్గీ॑శ్రయంతి ||

|| హరిః ఓ(3)ం ||

|| ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే అష్టమః ప్రశ్నః సమాప్తః ||